

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontrolls författningssamling

ISSN 1400-4682

Utgivare: Anette Arveståhl

STAFS 2022:3

Publicerad

den 14 juni 2022

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontrolls föreskrifter om installation och besiktning av taxameterutrustning

Beslutade den 8 juni 2022

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) föreskriver följande med stöd av 8 kap. 1 § taxitrafikförordningen (2012:238) och 3 § förordningen (2011:811) om ackreditering och teknisk kontroll.

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om krav på och kontroll av taxameterutrustning samt om fastsättning, installation och plombering av sådan utrustning.

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter används ord och begrepp i den betydelse som anges i 2 § STAFS 2022:1¹ om taxametrar. Dessutom avses i dessa föreskrifter med

1. *reparation*: en åtgärd som syftar till att återställa en taxameters eller tillsatsanordnings avsedda funktion utan att utrustningens ursprungliga egenskaper, ändamål eller typ ändras,

2. *taxameterkonstant (Tk)*: det numeriska värdet uttryckt i impulser per kilometer (p/km) för den från fordonet till taxametern överförda signal som krävs för att registrera en tillryggalagd vägsträcka av en kilometer,

3. *taxiföretag*: innehavare av taxitrafiktillstånd, och

4. *vägtal (Vt)*: det numeriska värdet uttryckt i impulser per kilometer (p/km) för den mot den tillryggalagda vägsträckan proportionella signal som överförs från fordonet till taxametern medan fordonet avverkar en vägsträcka av en kilometer under de förhållanden som anges i bilaga 1 punkt 2 och 3.

Krav vid fastsättning, installation och drift

3 § Taxameterutrustning ska vara fastsatt och installerad i taxifordonet på ett betryggande sätt och så att inställd tariff och indikerat belopp kan avläsas av passagerare.

¹ Styrelsen för ackreditering och teknisk kontrolls föreskrifter (STAFS 2022:1) om taxametrar.

4 § Taxameterutrustning ska vara ansluten till fordonet på ett sådant sätt att utrustningens funktion är tillförlitlig. Det får inte finnas strömbrytare, skarv eller annat ingrepp på anslutningar till utrustningen.

5 § Efter besiktning ska en taxameterutrustning registrera tillryggalagd vägsträcka med största tillåtna fel inom ± 2 procent samt använd tid med största tillåtna fel inom $\pm 1,5$ procent. Detta krav gäller dock inte vid besiktning i samband med att en taxameterutrustning demonteras.

6 § I drift ska en taxameterutrustning registrera tillryggalagd vägsträcka med största tillåtna fel inom ± 5 procent samt använd tid med största tillåtna fel inom $\pm 1,5$ procent.

7 § Endast ett besiktningsorgan som avses i 8 § får plombera en taxameterutrustning eller bryta en plombering.

Besiktning

Krav på besiktningsorgan

8 § En bestämmelse om krav på ackreditering av besiktningsorgan finns i 5 kap. 3 § andra stycket taxitrafikförordningen (2012:238).

9 § Besiktningsorganet ska ackrediteras som kontrollorgan av typ A, B eller C. Besiktning av taxameterutrustning får utföras av samma person inom ett ackrediterat kontrollorgan typ C som utfört installation, service eller reparation så länge detta inte äventyrar kontrollresultaten.

10 § Besiktningsorganet får inte bedriva taxitrafik enligt taxitrafiklagen (2012:211).

11 § Besiktningsorganet får inte äga eller vara delägare i företag som bedriver taxitrafik enligt taxitrafiklagen.

12 § Besiktningsorganet får inte ägas eller vara delägt av företag som bedriver taxitrafik enligt taxitrafiklagen.

13 § Besiktningsorganets personal ska vara utbildad av tillverkaren eller dennes representant för det eller de fabrikat och typer av taxametrar och tillsatsanordningar som besiktningsorganet ackrediterats för.

14 § Besiktningsorganet ska för respektive typ av taxameter och tillsatsanordning fortlöpande ha tillgång till information om, och vid behov även utbildning för, tekniska förändringar och felfunktioner.

15 § Ackrediteringen ska gälla kontroll av taxameter av visst fabrikat och typ samt tillhörande tillsatsanordning med angivande av certifikatnummer.

När taxameterutrustning ska besiktas

16 § En bestämmelse om att taxameterutrustning ska besiktas senast ett år från installationen eller den senaste besiktningen finns i 5 kap. 3 § taxitrafikförordningen (2012:238). Taxameterutrustning ska även besiktas

1. efter fastsättning och installation,
2. efter reparation av taxametern eller tillsatsutrustningen,

3. efter ändring av fordonet som påverkar taxameterutrustningens föreskrivna funktion eller taxameterutrustningens anpassning till taxifordonet,

4. efter ägarbyte eller andra ändrade förhållanden som påverkar taxameterutrustningens inställning,

5. i samband med demontering av taxameterutrustningen eller när föreskriven plombering i annat fall bryts, och

6. om det vid kontroll av taxifordon har konstaterats brister i taxameterutrustningens funktion eller större avvikelser än vad som anges i 6 §.

Krav vid besiktning

17 § Besiktningsorganet ska utföra besiktning av taxameterutrustningen i enlighet med bilaga 1 samt i övrigt uppfylla de krav som följer av samma bilaga.

18 § Besiktningsorganet ska se till att taxameterutrustningen är plomberad i enlighet med bilaga 2 efter besiktning med godkänt resultat samt i övrigt följa de krav som följer av samma bilaga. Taxameterutrustningen behöver dock inte plomberas vid besiktning som utförs i samband med att utrustningen demonteras.

19 § Efter besiktning ska besiktningsorganet upprätta kontrollrapport enligt bilaga 3 samt i övrigt uppfylla de krav som följer av samma bilaga.

Informationsskyldighet

20 § Ett besiktningsorgan ska rapportera brister i taxametrar och tillsatsanordningar till det anmälda organ respektive det certifieringsorgan som godkänt taxametern eller tillsatsanordningen.

21 § Besiktningsorganet ska på begäran av polisman eller bilinspektör visa upp kontrollrapport.

Övrigt

22 § Swedac kan, i enskilda fall och om det finns särskilda skäl, medge undantag från tillämpningen av dessa föreskrifter.

-
1. Denna författning träder i kraft den 1 oktober 2022.
 2. Genom författningen upphävs styrelsens föreskrifter och allmänna råd (STAFS 2006:19) om installation och besiktning av taxameterutrustning.
 3. Besiktningsorgan som är ackrediterade för att utföra kontroll enligt STAFS 2006:19 ska anses vara ackrediterade för att utföra motsvarande kontroll enligt den nya författningen.

På Swedacs vägnar

ULF HAMMARSTRÖM

Mikael Schmidt

Besiktning av taxameterutrustning

1. Besiktningen ska avse

1. kraven i 3–5 §§ i dessa föreskrifter, och
2. granskning av den märkning och dokumentation som följer av tillämpliga bestämmelser med krav på utrustningen vid ibruktagandet för användning i taxitrafik.

Besiktning som utförs i samband med att taxameterutrustningen demonteras, behöver endast omfatta kontroll på uppmätt sträcka för utskrift av rapport avseende anpassningskontroll om taxifordonet är i körbart skick och övriga åtgärder för upprättande av kontrollrapport enligt bilaga 3 punkt 3.1-3.8.

2. Kontroll av om tillryggalagd vägsträcka uppfyller kraven i 5 § ska genomföras på det sätt som anges i punkt 3 i denna bilaga och under följande förutsättningar:

1. Fordon ska vara i körklart skick utan last.
2. Däcktryck ska överensstämma med fordonstillverkarens rekommendationer.
3. Däckförslitning ska vara inom föreskrivet gränsvärde.
4. Hastigheten över mätsträckans hela längd ska vara lägst 20 km/h.

3. Vt (vägtal) ska bestämmas med lämplig utrustning, när fordonet framförs över en rak och jämn mätsträcka av minst 1000 meter. Utrustningen ska medge att Vt kan bestämmas med en mätnoggrannhet inom $\pm 0,1$ eller, om Vt är mindre än 1000 impulser per kilometer, med en mätnoggrannhet inom ± 1 impuls.

Mätsträckan ska vara uppmätt med en mätnoggrannhet inom $\pm 0,4$ procent.

Besiktningensorganet ska senast var tolfte månad se till att mätsträckan, samt i förekommande fall den tillkopplade utrustning som används för att bestämma Vt, uppfyller kraven vad avser mätnoggrannhet.

Under förutsättning att bestämningen av Vt kan ske med jämförbar noggrannhet och precision får en kortare mätsträcka och annan kontrollmetod användas.

4. Efter installation ska värdet för Tk (taxameterkonstant) vara lika med det uppmätta värdet för Vt.

5. Taxameterutrustningens registrering av använd tid enligt 5 § ska kontrolleras under minst 30 minuter med lämplig utrustning vars mätnoggrannhet ska ligga inom $\pm 0,15$ procent. Under förutsättning att registrering av tid kan kontrolleras med jämförbar noggrannhet och precision får kontrollen ske under en kortare tidsperiod.

Besiktningensorganet ska senast var tolfte månad se till att den utrustning som används för att bestämma registrering av använd tid uppfyller kraven vad avser mätnoggrannhet.

Plombering av taxameterutrustning

1. Följande enheter av och funktioner hos taxameterutrustningen respektive taxifordonet ska vara plomberade:

1. Den eller de enheter som innehåller ackumuleringsregistren.
2. Fastsättningen, till en fast del i fordonet, av den eller de enheter som innehåller ackumuleringsregistren eller av en komponent som är integrerad med eller plomberad till den eller de enheter som innehåller ackumuleringsregistren.
3. Tillgången till den eller de programmeringsnivåer och den eller de enheter som innehåller programmeringsnivåer, där det är möjligt att ändra uppgifter om taxifordonets registreringsnummer, taxameterkonstant samt taxiföretagets namn, person-, samordnings- eller organisationsnummer.
4. Signalledningens anslutning till fordonet och till taxametern.
5. Anslutningar för ledning för spänning och jord inklusive eventuell säkring, med undantag av anslutningar mellan fordonet och dess ackumulatorbatteri.

2. Plombering ska utföras i enlighet med taxameterutrustningstillverkarens anvisningar.

3. Mekanisk plombering ska vara så utförd att den inte kan brytas utan att tydliga spår uppkommer. Om plomberingstråd används ska den vara tvinnad.

4. På en mekanisk plombering ska tydligt framgå bokstavskombinationen TX och besiktningsorganets eget plomberingsnummer som meddelas av Swedac.

5. Plombering enligt punkt 1.1-1.4 ska vara lätt att inspektera.

6. Utrustning för mekanisk plombering som innehåller plomberingsnummer ska hållas i god ordning och förvaras i låst utrymme när den inte används. Om utrustningen förkommer ska Swedac omedelbart underrättas.

Kontrollrapport

1. Kontrollrapport ska upprättas enligt Swedacs formulär ”Kontrollrapport T”, vara löpnumrerad och innehålla uppgift om besiktningsorganets namn, person- eller organisationsnummer, postadress, telefonnummer samt ackrediteringsnummer.

Kontrollrapporten ska undertecknas av behörig firmatecknare, eller den han eller hon utser, samt av den som utfört besiktning och plombering.

2. Kontrollrapport ska upprättas i två exemplar, varav ett original som överlämnas till taxiföretaget och en kopia som bevaras hos besiktningsorganet i sju år från utgången av det kalenderår när besiktningen genomfördes.

3. I kontrollrapport ska antecknas eller bifogas följande uppgifter innan besiktning inleds och plomberingar bryts respektive efter besiktning vid plombering.

Före besiktning:

1. Datum.
2. Orsak för besiktning eller brytande av plomberingar.
3. Fordonets registreringsnummer.
4. Taxameterens och tillsatsanordningens fabrikat, typ och serienummer.

Om tillsatsanordningen består av flera enheter, ska serienummer för var och en av dessa anges.

5. Taxiföretagets namn och person-, samordnings- eller organisationsnummer samt postadress.

6. Utskrift från taxameterutrustningen av rapport avseende taxameterkontroll och anpassningskontroll.

7. Om utskrift inte kan ske ska orsaken noteras.

8. Föreskrivna plomberingars befintlighet, status och plomberingsnummer. I fråga om elektronisk plombering som brutits noteras i förekommande fall registrerat datum och klockslag.

Efter besiktning (uppgifterna lämnas inte vid besiktning som utförs i samband med att taxameterutrustningen demonteras):

9. Datum.

10. Fordonets registreringsnummer.

11. Taxiföretagets namn och person-, samordnings- eller organisationsnummer samt postadress.

12. Utskrift från taxameterutrustningen av rapport avseende taxameterkontroll och anpassningskontroll eller avskrift av motsvarande uppgifter.

13. Uppgift om vilka enheter som plomberats och var de är placerade.

I kontrollrapporten ska intygas att taxameterutrustningen besiktats i enlighet med dessa föreskrifter. Om utrustningen plomberats ska det intygas att den plomberats i enlighet med dessa föreskrifter och att den vid tidpunkten för plomberingen uppfyller kraven i föreskrifterna.